

Budaörs Város Önkormányzat
2040 Budaörs, Szabadság út 134.

2014. ÁPR 23.

Elm: 2014.04.18.

2

Pályázati adatlap

Helyi kiadványok támogatására kiírt 2014. évi pályázathoz

2014. ÁPR 23. ÉRKEZETT

2014. ÁPR 23.

1. Alapadatok

Pályázó neve: Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület

Pályázó képviselője: Mester Edit

Bírósági nyilvántartási száma: TE 3217

Elérhetősége: cím: 2040 Budaörs, Jókai u. 9/b.

telefon: 30-376-6699

e-mail cím: mester.edit@upcmail.hu

Születés hely, idő: *

Anyja neve: * Szem. ig.szám*: *

Számlavezető pénzintézet neve: UniCredit Bank

Bankszámlaszáma: 10918001-00000053-09090000

Adószám: 18693221-1-13

Pályázót befogadó szervezet - kiadó: (amennyiben a támogatott kiadvány kiadását ok vállalják fel)

Neve: *

Címe: *

Adószáma: *

Számlavezető bank: *

bankszámlaszám: *

Tervezett kiadvány

szerzője: dr. Mester Edit, Lechner Judit

Címe: Sóllyom szárnyán. Nomád ökosuli munkafüzet az általános iskola 5-8. osztály számára

Megjelenésének időpontja: 2015. február 1.

Példányszáma: 500 db

2. A kiadvány megjelentetésének költségvetése

BEVÉTELEK		KIADÁSOK	
Tételek megnevezése	Összege (Ft)	Tételek megnevezése	Összege (Ft)
Igényelt önkormányzati támogatás	500.000	Nyomtatási költség:	600.000
Önrész	300.000	Nyomdai előkészítés:	200.000
Értékesítésből származó bevétel	0		
Bevétel összesen:	800.000	Kiadás összesen:	800.000

(Egyéb bevételek: más pályázaton nyert összeg, adomány, egyéb támogatás, stb. Kiadások: szerkesztés, nyomda előállítási költségek, anyaggyűjtés, lektorálás stb.)

A tervezett önrész összege, mértéke 300.000 Ft 37 %.

Más helyre is pályázik-e ezzel a kiadvánnyal?

igen

nem

Ha igen hová és milyen összeggel:

Kapott-e ehhez a kiadványhoz más helyről is támogatást? Igen

nem

Ha igen honnan és mennyit:

Dátum: 2014.04.17.

20140418-1349-024620-1-00

Mester Edit

Pályázó képviselő aláírása / bélyegző

Csiki Pihenőker

Árpád kori régészeti park, erdei iskola és nyári tábor

KIADVÁNY PÁLYÁZAT 2014

Kiadó: Régiségbúvár Egyesület

Szerzők: dr. Mester Edit, Lechner Judit

Formátuma: A/4, 4+4 szín borító, 1+1 szín 60 oldal, irkafűzés

Darabszám: 500 db

A kiadvány célja:

Együttműködve a helyi és kistérségi oktatási és kulturális intézményekkel, civil kezdeményezésekkel olyan fenntartható erdei iskola működtetése, amely hosszú távon képes a jövő nemzedékek „zöld” szemléletű nevelését szolgálni. Az intézmény tevékenységét jellemezze a széleskörű, sokszínű szakmai program, a múlt és a jelen, a globális és a helyi, a humán és a természettudományos kutatások komplex együttműködés.

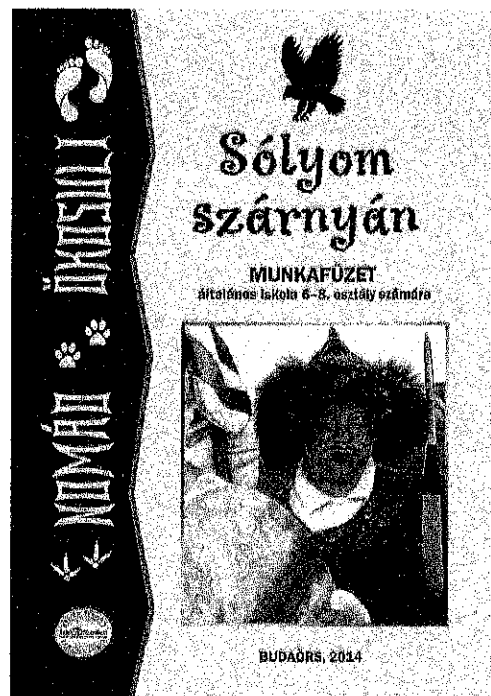
„Nomád ökosuli”

Régiség és természetbúvár oktatási és szabadidős tevékenységeinkkel szeretnénk a hazai környezeti nevelési mozgalom fontos helyszíne lenni. Ahol a holisztikus ökológiai szemlélet jegyében a múlt értékeinek, a magyarság életmódjának, hagyományainak és gazdálkodásának komplex megismertetésére van mód, az élménypedagógia jegyében. Szakmai programjainkkal és egyéb szolgáltatásainkkal szeretnénk elősegíteni a környezettudatosság és érzékenység fejlődését, a környezet-harmonikus magatartás megerősítését a fenntartható fejlődés szellemében. Céljainkat nyitott múzeumi, oktatási, családi és szabadidős programokkal, kiadványokkal, kiállításokkal, szakmai rendezvényekkel valósítjuk meg.

Közép és hosszú távú céljaink a kiadvány megjelentetésével: A fejlesztést szolgáló források hatékony felhasználásának elősegítése és folyamatos bővítése. A közoktatási rendszer szereplőivel – elsősorban a potenciális partnerekkel (szolgáltatást igénybe vevő iskolák) – való párbeszéd, ill. együttműködés fejlesztése. Új partnerek felkutatása és további együttműködések kiépítése. A folyamatos működés anyagi, eszköz és humán erőforrás feltételeinek biztosítása. A természeti környezet megóvása; a társadalom – ezen belül kiemelkedően az ifjúság – környezeti nevelésének továbbfejlesztésén keresztül. Eredményesen szolgálni a gyerekek és fiatalok, rajtuk keresztül a társadalom minden rétegének fejlődését, személyiségük gazdagodását. Hatékonyan szolgálni a környezet védelmét és magyarságunk történelmének, hagyományainak megismertetését, valamint szűkebb és tágabb lakóhelyünk értékeinek megóvását.

Szakmai referenciák:

A programjaink fejlesztésében és lebonyolításában résztvevők gyakorló pedagógusok, régészek, kézművesek, kertészmérnökök, sportoktatók, és önkéntes egyetemisták, nyugdíjasok így pontosan ismerik a NAT és a kerettantervek elvárásait, valamint a különböző életkorú gyerekeket. Korábbi munkahelyi tapasztalataik és saját gyermekeik gondozása révén

komplex ismeretekkel rendelkeznek, amelyeket a modulterveikbe is folyamatosan beépítenek, alkalmazkodva az iskolák új igényeihez.

A látogató csoportok véleményét kérdőíveken és személyes beszélgetéseken mérjük fel. Rendszeresen részt veszünk városi, kistérségi és megyei pedagógiai továbbképzéseken és konferenciákon, ahol tájékozódni tudunk a legújabb módszerekről és elvárásokról.

A Városunk történelmi és természeti értékeiről készítettünk számos könyvet is, amelyhez az általános iskolásoknak több munkafüzet is kapcsolódik:

- Mester Edit, Filipcsky István: Budaörs múltja a kezdetektől 1719-ig (1998 Budaörs)
- dr. Ottományi Katalin, dr. Mester Edit, Mráv Zsolt: Antik gyökereink. Budaörs múltja a régészeti leletek fényében (2005 Budaörs)
- dr. Mester Edit, Mester Rudolf, Lechner Judit: Utazás a múltba. Munkafüzet a régészeti park felfedezéséhez és az erdei iskola természeti szépségeinek megismeréséhez (2006 Budaörs)
- dr. Mester Edit, Lechner Judit, Bárd Barbara, Korbuly Ádám, Hoós Edit, Karol Kosa, Beáta Udvardi, Petronella Bernáth: Természeti értékeink. Útikalauz Budaörs-Kisújfalu (Nova Vieska), valamint 2 munkafüzet az ált. iskolák alsó és felső tagozatosai számára (2006 Budaörs)
- Régészeti parkok Magyarországon. Tudományos konferencia és bemutató napok. Tanulmánykötet, szerk. dr. Mester Edit (2008 Budaörs)
- dr. Mester Edit, Lechner Judit: A csodaszarvas nyomában” Nomád ökosuli munkafüzet az általános iskola 1-4. osztály számára (2012 Budaörs)
- Ottományi Katalin, Mráv Zsolt, Filipcsky István, Mester Edit: Antik gyökereink, Budaörs múltja a régészeti leletek fényében (2014 Budaörs)

Sokféle kulturális, hagyományörző, csapatépítő és szabadidős családi programunk mellett 10 éve fogadjuk az óvodásokat és az iskolásokat különböző hosszúságú oktatási programokkal is. Felső tagozatosoknak 33, alsó tagozatosoknak 19 tanórányi modult kínálunk, amelyek célja a honfoglalás és Árpád-kori őseink lakóhelyeinek, életmódjának, hagyományainak és gazdálkodásának bemutatása, interaktív régiség- és természetbúvár kalandozásokon keresztül. Valamint a környező rétek, patakpart, erdők és karsztjelenségek megismertetése, a természetvédelem gyakorlati ismereteivel összekapcsolva.

A foglalkozások, amelyekből a modulok összeállnak, szervesen egymásra épülnek, és különböző módszereket alkalmaznak a komplex pedagógiai cél elérése érdekében. Fontosnak tartjuk, hogy a humán és a természettudományos témák folyamatosan kiegészítsék egymást, és maradjon idő a mozgásra és a manuális alkotó tevékenységekre is.

A modulok időbeosztása és helyszínei alkalmazkodnak a gyerekek életkori sajátosságaihoz, érdeklődési köréhez és az iskola elvárásaihoz ahonnan érkeznek. A pedagógusok igényeihez igyekszünk mindig rugalmasan alkalmazkodni, mert a sajátos nevelési igényű gyerekek, a mozgás, vagy látássérült diákok, illetve az egyházi iskolák sokszor eltérő programokat kérnek.

A foglalkozások során a legújabb kutatási eredményekre támaszkodunk, folyamatos kapcsolatban vagyunk a Pest Megyei Múzeummal és a Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal. Óraadó tanáraink mind helyi szakemberek, akik elkötelezettek szakmájuk és Városuk iránt.

A szakmai program több mint 80 %-a folyik a terepen. Az intézmény kertjeiben, a szomszédos réten és patakparton, a közeli Törökugrató erdeiben és sziklagyepén, a kőbányában, és egy biokertészetben. A többi program is a szabadban zajlik, jurtákban, várszínházban, indián faluban, íjász és sportpályákon. Csak a rossz időben, ill. a műszereket és audiovizuális vetítéseket igénylő programok alkalmával ülünk be a tanterembe. Komplexen igyekszünk kihasználni a sokféle helyszín adta lehetőségeket.

Gyerekek mindvégig önállóan használják a különböző vizsgáló eszközöket, demonstrációs anyagokat, szakkönyveket és kézműves műhelyeket, ill. a régész-labort. Minden foglalkozás során azonban fontos, hogy megmutassuk a használatukat, a megfelelő balesetvédelmi oktatással együtt.

A gyerekek mindvégig aktívan részt vesznek az elméleti témájú beszélgetésekben és a feladatok megoldásában, az új megoldások megkeresésében. Lehetőségük van a választásra, az önálló gondolataik megfogalmazására.

A foglalkozásvezetőink elhivatott személyiségek, sok önkéntes munkát is végeznek annak érdekében, hogy az intézményünk működni tudjon, és megfelelő infrastruktúrája legyen. Sokéves tapasztalatuk alapján mindig az adott csoportnak legjobban megfelelő, változatos módszereket alkalmaznak. A váratlan szituációkban is gyakorlottak, módosítanak a módszereken és a tematikán, ha szükséges. Erre sokszor szükség is van, mert az időjárás és az eltérő iskolatípusokból és településekről érkező csoportok tudásanyaga és magatartási problémái igen eltérőek.

A foglalkozásvezetők jól ismerik egymást, együttműködnek a foglalkozások során és közösen alakítják ki a programokat és az új fejlesztéseket. Előadásmódjuk, fellépésük, kommunikációs módszereik letisztultak, közvetlenek és a gyerekek számára érthetőek.

A foglalkozások feladatai kapcsolódnak a már korábban tanultakhoz, de folyamatosan új információkkal gazdagítják a gyerekeket, sokszor a kísérő pedagógusokat is. A nálunk megszerezhető régészeti, hagyományörző, harcművészeti, kézműves, gazdálkodási (állat és növény) ismeretek egyedülállóak és itt egy helyen megszerezhetőek. A munkáltató és szemléltető módszereink, eszközeink, épületeink az ismeretanyaghoz hasonlóan egyedülállóak és a gyermekek életkorának megfelelőek, játékosak és kreatívak. A foglalkozásegységek mindig komplex értékeléssel zárulnak.

Igyekezünk a területet is úgy kialakítani, fejleszteni, hogy az oktatási céloknak megfelelő legyen. Mindent, ami a területen ma található az elmúlt 10 évben mi építettük, ill. ültettük, az Egyesületünk tagjainak önkéntes munkájával és az Önkormányzat támogatásával. Rendszeresen kérünk írásbeli és szóbeli visszajelzéseket a látogatóktól és ehhez igyekszünk a fejlesztéseket igazítani.

Programstruktúránk rugalmas, rövidebb és hosszabb tanulmányi látogatásokhoz, vagy szabadidős rendezvényekhez (pl. szülőkkel együtt tartott családi napok, iskolai ünnepek, diáknapiak, gólyatáborok, stb.) is tudunk alkalmazkodni. Saját szálláshelyünk van, ezért nem kell más szolgáltatókhoz alkalmazkodnunk. Külön vonzerőt jelent a jurta falu, ami egyedülálló szálláshelytípus, ezért nagyon kedvelt.

Az önértékelési mechanizmusunk rendszeres, minden év végén a programokat vezető munkatársak és az Egyesület tagjai munkamegbeszéléseket tartanak az előző szezon tapasztalatairól és a következő év terveiről. Ezt az egyesületi működési forma is szükségessé teszi és az Önkormányzattal való együttműködés, valamint a költségvetés kialakítása is. Írásos kérdőíveken értékeljük a tanulók teljesítményét és véleményét, a kísérő tanárok visszajelzéseit, hogy mindezeket figyelembe vehessük a programok fejlesztésekor.

A legfontosabb azonban a NAT és a kerettanterveknek való megfelelés, a legmodernebb projectmódszerek alkalmazása. Ezeket továbbképzéseken, konferenciákon igyekszünk megismerni, valamint más intézmények meglátogatásával folyamatosan inspirációkat és ötleteket gyűjtünk.

Tagjai vagyunk több nemzetközi szervezetnek is, amelyek rendezvényein már számos előadást és bemutatót tartottunk, ill. fogadtuk őket Magyarországon:

- International Organisation of Archaeological Open Air Museums and Experimental Archaeology (EXARC)
- International Association of Children's Museums (HOII)

Mi is rendeztünk múzeumpedagógiai konferenciákat az elmúlt években:

- EU INTERREG III/A Budaörs és Kisújfalu természetvédelmi együttműködése című pályázat keretében: Természetvédelmi diákkonferencia megrendezése a Csiki Pihenőparkban (2006. szept. 8-9.) és egy diák képzőművészeti pályázat lebonyolítása (megnyitó 2006 nov. 17. Városháza Budaörs)
- Régészeti parkok Magyarországon I. Kísérleti és környezeti régészet, múzeumpedagógiai lehetőségek a régészeti parkokban. Tudományos konferencia és bemutató napok (2007. május 24-26.)
- EXARC Konferencia – 2013. szeptember 5-9. "Live interpretation in open-air venues" (Archaeological Open Air Museums OpenArch partner project, EU Culture Programme 2011-15)

A programok és modulok pedagógiai céljai, tartalmi követelményei és az épületek kialakítása egyaránt a környezettudatos szemlélet fejlesztését szolgálják. Minden tanóránknak van olyan része, amelyben kitérünk a globális és helyi környezeti problémák felismerésére. A megoldási javaslatokat mindig a gyerekekkel közösen keressük, és ha lehet meg is valósítjuk. pl. szemétyűjtés a kirándulásokon, allergén növények gyomirtása, szerves hulladék komposztálása, bio-növényvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, csapadékvíz gyűjtése locsolásra, napkollektoros vízmelegítés, stb.

A foglalkozásvezetők mindig igyekeznek példamutatásukkal elmélyíteni a gyerekekben a „zöld” értékek felismerésének képességét és a 21. századi csábításoknak való ellenállás módszereit. A napi étkezések során és a „Zöld Béka” büfé választékában is ezt igyekszünk megvalósítani, az egészséges ételek népszerűsítésével.

A kiadvány tematikája

Az általános iskolák 5-8. osztályosainak készült munkatankönyv, amely az intézmény minősített erdei iskola programjához készült a Minisztérium és a NAT elvárásainak megfelelően.

SÓLYOM SZÁRNYÁN

Régiség és természetbúvár kalandozás a honfoglalás és Árpád-korban - Őseink lakóhelyeit, életmódját, hagyományait és gazdálkodását bemutató interaktív történelem és természetismeret foglalkozás – Általános iskola 5-8. o.

Óraszám: 33 óra

A program a moduljainak a száma: 3 db.

Modulok felsorolása, a modulok foglalkozásainak számával:

1. modul: A honfoglalás-kor életének bemutatása (12 óra)

- 1.1. foglalkozás: Élő történelemóra a jurtában (2 óra)
- 1.2. foglalkozás: Jurta állítás és makett készítés (2 óra)
- 1.3. foglalkozás: Íjászat (1 óra)
- 1.4. foglalkozás: Törzsfőnök választás és drámajáték (2 óra)
- 1.5. foglalkozás: Kézműves foglalkozás, nemezelés, agyagozás, tarsolykészítés, ékszerkészítés, stb. (2 óra)
- 1.6. foglalkozás: Baranta (1 óra)
- 1.7. foglalkozás: Legyél Te is régész, ásatási gyakorlat (2 óra)

2. modul: A honfoglalás-kor gazdálkodásának bemutatása (11 óra)

- 2.1. foglalkozás: Természetismeret óra az Árpád-kori gyógynövény és konyhakertben (2 óra)
- 2.2. foglalkozás: Kertművelési gyakorlat és fa örökbefogadás (1 óra)
- 2.3. foglalkozás: Kézműves foglalkozás, növényeszövés, illatos zacskó készítése, gyékényfonás, magmozaik, termésbáb készítése, papírmerítés, stb. (2 óra)
- 2.4. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)
- 2.5. foglalkozás: Gabonaőrlés, lepénysütés a kemencében és gyógyteafőzés (2 óra)
- 2.6. foglalkozás: Solymászat és kisállat bemutató (2 óra)

3. modul: Természetismereti kutatómunka a régészeti parkban és a Törökugrató „Naprózsa” tanösvényén (10 óra)

- 3.1. foglalkozás: Természetismeret óra a gyümölcsös és szőlőskertben, az erdőben és a patakparti réten (2 óra)
- 3.2. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)
- 3.3. foglalkozás: Kirándulás a Káptalan Évelőkertbe (1 óra)
- 3.4. foglalkozás: Kirándulás a Törökugrató „Naprózsa” tanösvényére és a kőbányába, az élővilág megfigyelése, ásványgyűjtés (3 óra)
- 3.5. foglalkozás: Kézműves foglalkozás, ásvány amulett készítés, kőpattintás, fafaragás, csontcsiszolás, kavicsszobrászat, stb. (2 óra)

A kiadás ütemezése és terjesztése:

Nyomdai előkészítés: 2014. december 1-ig

Nyomtatás: 2015. február 1-ig

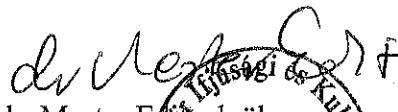
Terjesztés: díjtalanul a város iskolásainak körében, akik erdei iskola programokra érkeznek a Csiki Pihenőkertbe

Melléklet 2 db nyomdai árajánlat, a kiadvány tervezete.

Támogatásukat előre is köszönjük.

2014. április 17.

Tisztelettel:

dr. Mester Edit, elnök
Régiségbúvár Egyesület
Budapest, 1060
Egyetem utca 9/B.
Tel.: 18693221-1-13

Kedves Edit!

A könyv paraméterei:

méret: A4

oldalszám: 60 + 4

anyag:

borító: 300 gr/m², 4+4 szín + fólia

belívek: 90 gr/m², 1+1 szín

kötészet: irkatúzás

mennyiség: 500 db

egységár: **1050 Ft + Áfa/db**

összesen: **525.000 Ft + Áfa = 666.750 Ft**

környezetvédelmi termékdíj: 64 Ft + Áfa/kg

összesen: **19.328 Ft + Áfa = 24.546 Ft**

Ha esetleg módosítanátok a paramétereken, küldök új ajánlatot.

Üdvözlettel:

Gyertyás Szilvia

Budaörs, Károly Király u. 88.

06-70-315-4821

06-23-428-354

www.dicentra.hu

BírAnn Print Kft.
2330 Dunaharaszti, Templom u. 8.
Bank: MKB Bank
Számlaszám: MKB-10300002-10482300-49020018
Adószám:12254701-2- 13

Tisztelt dr. Mester Edit!

A megkeresésére a következő árajánlatot küldjük:

A mű címe:

dr. Mester Edit, Lechner Judit:

Sólyom szárnyán. Nomád ökosuli munkafüzet az általános iskola 5-8. osztály számára.

Méret: A/4

4+4 szín fényes karton borító,

1+1 szín 60 oldal belív 90 gr

500 db

Tipográfia, nyomdai előkészítés: 160.000 Ft+Áfa, azaz 203.200 Ft

Nyomdai kivitelezés: 475.000 Ft+Áfa, azaz 603.250 Ft

Összesen: 806.450 Ft

Kelt: Dunaharaszti, 2014. április 11.

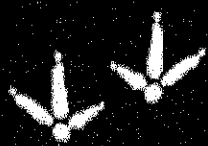
Tisztelettel: Kánai József

ÖRÖSSZÜLŐ

NYOMÁD

Sólyom szárnyán

MUNKAFÜZET

általános iskola 5-8. osztály számára

BUDAÖRS, 2014

2. PROGRAM ÚRLAP

1. A program megnevezése:

SÓLYOM SZÁRNYÁN

Régiség és természetbúvár kalandozás a honfoglalás és Árpád-korban - Óseink lakóhelyeit, életmódját, hagyományait és gazdálkodását bemutató interaktív történelem és természetismeret foglalkozás – Általános iskola 5-8. o.

2. Melyik évszakhhoz kötött: egész évben

3. Mely korosztálynak szól: általános iskola 5-8. osztály

4. A program helyszíne: Budaörs

5. A program helyszínének rövid bemutatása:

Csikói Pihenőkert, Árpád-kori régészeti park, erdei iskola és nyári tábor
 (2040 Budaörs, Virág u. 6.) www.csikopihenokert.hu

Az okleveles adatokból jól ismert középkori Csik falu maradványainak beazonosítására 2002-ben, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatóságának megbízásából, dr. Mester Edit régész vezetésével folytak kutatások, az Önkormányzat tulajdonában lévő, korábban Nyugdíjas-kertnek nevezett területen. A feltárás során az Árpád-kori település egy részlete került elő: egy félig földbe mélyített veremház, árkok, kemence és számos gödör, amelyekből XIII-XIV. századi kerámia és csontleletek kerültek elő.

A régészeti feltárásokhoz kapcsolódóan 2003-ban az Önkormányzat támogatásával a Régiségbúvár Egyesület a területen felépítette az Árpád-kori régészeti parkot, amelyben az ásatási megfigyelések alapján rekonstruált egykori település részlete tekinthető meg. Az erdei iskola program és a nyári táborok élvezetesebbé tétele érdekében számos egyéb látványosság is épült az elmúlt években: indiántalu, fávár, játszótér, fazelemez, fazelemez, fazelemez, fazelemez és homokos sportpályák, játszótér, fazelemez, fazelemez és halastó.

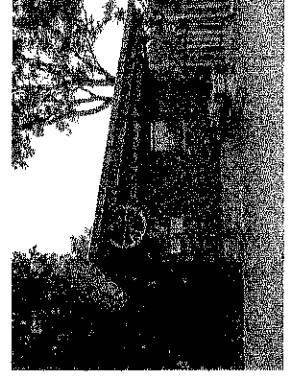
Csik falu kora Árpád-kori településként, hajdan egyike volt a Buda környéki szőlőtermelő falvaknak, a Budakeszi-árok (Csiki-patak) két partján terült el, közvetlenül a ma Törökugratóként ismert sziklás hegy lábánál. A falu lakói szőlőtermelés mellett gabonatermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. Életüket alapvetően befolyásolta, hogy keresztülhaladt a településen a Mészárosok útja, amely a középkori Magyarország egyik fontos kereskedelmi útvonala volt. A török korban elnéptelenedett falu helyén a XVIII. században a Zichy-család majorságát alakították ki, a gazdasági épületek szintén a patak és az út mentén épültek fel. A település nevét őrző „Csiki-csárda” egészen 1945-ig szolgált az utazók kényelmét a Bécsbe vezető út mentén.

A régészeti kutatások eredményeire támaszkodó, eredeti technikával és anyagokból készült komplex élettér rekonstrukció szervesen kapcsolódik a Városi Régészeti Kiállítás „Élő Múzeum”

programjához. Egész évben kulturális, kézműves és hagyományőrző rendezvényekkel, valamint élő történelemórákkal várják a látogatókat. A terület egy botanikus kertre hasonlít, szinte nincs két egyforma növény, gyönyörű nagy lombos fák, örökzöldek és cserjék teszik kellemessé a pihenést. Az élő természet folyamatainak, fejlődésének megismeretése, komplex ökológiai szemlélet kialakítása, és a természetvédelem fontosságának hangsúlyozása a célja az itt megvalósuló erdei iskola programoknak, amelyhez egy tankönyv is készült. Egész nyáron heti tanusokban váltva, különböző napközis kalandtáborokban vehetnek részt a gyermekek: régésztábor, kézműves tábor, honfoglaló nomád tábor, és indiántábor, amelyek során személyesen is megismerhetik a régimúlt korok életét. A jelmezes játékok és kézműves foglalkozások mellett sok-sok sportolásra, fürdésre is lehetőségük van a kalandvágyó vakációzó gyermekeknek.

A Csiki Pihenőkertben az Árpád-kori veremház és kemencék mellett látható a középkori kolostorkertek mintájára készült kis bemutatókert, ahol a korabeli Európában honos és termesztett növények kerülnek bemutatásra. A kolostorkertekben, ahogy ezt Lippay János Posoni kert (1684) című könyvéből rekonstruálhatjuk: a veteményeskertet mindig illatos lombú, aromás évelő fűszercserjék keretezték, például zsálya, kakukkfű, csombor, menta, citromfű, ruta, izsópp, levendula, spínárd, fehér üröm, cipruska. Egyrészt így mindig kéznél voltak a főzésnél, tartósításnál, másrészt ezekből gyógyításra is használták, ez volt a házi patika. A növények illóolajfelhője a zöldségfélék károsítóit is megtevesztette, nem találták meg olyan könnyen a gazdanövényt. A konyhakerti növények mellett található a honfoglaló magyarok ősi gabona és káсанnövényei, pl. a tönkölybúza, az árpa, és a köles, amit rövid tenyészideje miatt a vándorlások során is meg tudtak termelni. A fehérje gazdag hüvelyes növények: a csicséri borsó, a lencse, a szegletes lednek, és a lóbab, amelyek gazdagították a gabonából készült lepények mellett őseink étrendjét. A zöldségfélék közül azok kerültek ide, amelyek már Amerika felfedezése előtt is honosak voltak a Kárpát-medencében, pl. saláta, hagyma, sóska, káposztafélék, sárga- és fehértépa, cékla, zeller, stb.

Az indiánsátrak mellett, a totemoszlop tövében, egy másik veteményeskertben csupa olyan növény szerepel, amit a felfedezők az „Újvilágból” hoztak a kontinensünkre. Ma már el sem tudnánk képzelni az ételünket a burgonya, a kukorica, a tök, a bab, a napraforgó, a paradicsom, vagy a paprika nélkül.

6. A program kapacitásadatai:

Óraszám: 33 óra

A program a moduljainak a száma: 3 db.

Modulok felsorolása, a modulok foglalkozásainak számával:

1. modul: A honfoglalás-kor életének bemutatása (12 óra)

- 1.1. foglalkozás: Élő történelemóra a jurtában (2 óra)
- 1.2. foglalkozás: Jurtá állítás és makett készítés (2 óra)
- 1.3. foglalkozás: Jászok (1 óra)
- 1.4. foglalkozás: Törzsfőnök választás és drámajáték (2 óra)
- 1.5. foglalkozás: Kézmvés foglalkozás, nemezelés, agyagozás, tarsolykészítés, ékszerkészítés, stb. (2 óra)
- 1.6. foglalkozás: Baranta (1 óra)
- 1.7. foglalkozás: Legyél Te is régész, ásatási gyakorlat (2 óra)

2. modul: A honfoglalás-kor gazdálkodásának bemutatása (11 óra)

- 2.1. foglalkozás: Természetiismeret óra az Árpád-kori gyógnövény és konyhakertben (2 óra)
- 2.2. foglalkozás: Kertmvelési gyakorlat és fa örökbefogadás (1 óra)
- 2.3. foglalkozás: Kézmvés foglalkozás, növényiszövés, illatos zacskó készítése, gyékényfonás, magmozoik, terméskák készítése, papírmertés, stb. (2 óra)
- 2.4. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)
- 2.5. foglalkozás: Gabonafés, lepénysűtés a kemencében és gyógyteafőzés (2 óra)
- 2.6. foglalkozás: Solymászat és kislátat bemutató (2 óra)

3. modul: Természetiismereti kutatómunka a régészeti parkban és a Törökugrató „Napróza” tanösvényén (10 óra)

- 3.1. foglalkozás: Természetiismeret óra a gyümölcsös és szőlőskertben, az erdőben és a patakparti réten (2 óra)
- 3.2. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)
- 3.3. foglalkozás: Kirándulás a Káptalan Évelőskertbe (1 óra)
- 3.4. foglalkozás: Kirándulás a Törökugrató „Napróza” tanösvényére és a kőbányába, az élővilág megfigyelése, ásványgyűjtés (3 óra)
- 3.5. foglalkozás: Kézmvés foglalkozás, ásvány amulett készítés, kőpattintás, fafaragás, csontcsiszolás, kavicszobrászat, stb. (2 óra)

7. Az erdei óvoda/iskola program nevelési céljainak, tartalmi követelményeinek rövid bemutatása:

A Cski Pihenőkert erdei-iskola programjának célja, hogy településünk és tágabb környezetünk gazdag természeti és kulturális értékeinek felkutatását és bemutatását segítjük. Szeretnénk felhívni a figyelmet ősünk természet közeli életmódjának, gazdálkodásának sajátosságaira és értékeire, amelyeket a mai modern ember is hasznosíthat. Foglalkozásaink igyekeznek komplexen egymásra épülni és a történelmi, régészeti, néprajzi, természettudományi szakterületek legújabb információit felhasználva, játékos formában közel hozni a gyermekekhez ezt a korszakot. Kihangsúlyozva a saját életünkhöz kapcsolható szálakat, és a környezetvédelmi szempontokat. A program részeként eddig elkészült könyveinkkel és munkafüzetekkel „természet-, és régiségbúvár” barátainkat nem annyira, olvasásra, mint inkább feladatok elvégzésére és új felfedezések megtételére szeretnénk buzdítani. Az erdei-iskola modulok elméleti foglalkozásai 45 percesek, majd a szünet után mindegyikhez kapcsolódik még egy gyakorlati, vagy terepi foglalkozás, amelyek a témától függően kézműves, ételkészítési, kertmvelési, ásatási, drámajáték,

műszerhasználati, vagy gyűjtőmunkát tartalmaznak. Az egy, vagy többnapos program-során életkori sajátosságaihoz alkalmazkodva, a szenzitív pedagógia módszereivel igyekszünk elősegíteni a diákok komplex kompetenciafejlesztését. A foglalkozások közötti szünetekben játékok és sportolási lehetőségekkel igyekszünk a gyerekek mozgásvágyát is kielégíteni (foci, röplabda, jászok, játékos sorversenyek, számháború, tájfutóverseny, éjszakai túra és bátorságpróba, fűrés, középkori társasjátékok és jászok).

8. Az erdei óvoda/iskola program napokra, ezen belül délelőtti/délutáni/esti modulokra, foglalkozásokra lebontott menete

Napok	Modulok felsorolása, egymásutánisága
1. nap	1. modul: A honfoglalás-kor életének bemutatása (12 óra) Ékezés A szobák átvétele, a szállás elfoglalása. A program ismertetése, csapatok kialakítása, balesetvédelem, tűzvédelem, egészségügyi ismeretek, házirend megismerése. 1. foglalkozás: Élő történelemóra a jurtában (2 óra) 2. Jurtá állítás és makett készítés (2 óra) Ébéd
Délután	3. foglalkozás: Jászok (1 óra) Uzsonna 4. foglalkozás: Törzsfőnök választás és drámajáték (2 óra) Vacsora
Este	Este táborfűz, sámántánc és „farkasvadászok” 2. nap
Délután	Reggeli torna és reggeli 1. foglalkozás: Kézmvés foglalkozás, nemezelés, agyagozás, tarsolykészítés, ékszerkészítés, stb. (2 óra) 2. foglalkozás: Baranta (1 óra) Ébéd
Délután	3. foglalkozás: Legyél Te is régész, ásatási gyakorlat (2 óra) Uzsonna Sportolási, szabad játék, fűrés a medencében Vacsora
Este	Este táborfűz, sámántánc és bátorságpróba
3. nap	2. modul: A honfoglalás-kor gazdálkodásának bemutatása (11 óra) Reggeli torna és reggeli
Délután	1. foglalkozás: Természetiismeret óra az Árpád-kori gyógnövény és konyhakertben (2 óra) 2. foglalkozás: Kertmvelési gyakorlat és fa örökbefogadás (1 óra) Ébéd
Délután	3. foglalkozás: Kézmvés foglalkozás, növényiszövés, illatos zacskó készítése, gyékényfonás, magmozoik, terméskák készítése, papírmertés, stb. (2 óra) 4. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra) Uzsonna 5. foglalkozás: Gabonafés, lepénysűtés a kemencében és gyógyteafőzés (2 óra) Ez a vacsora, amit így közösen készítettünk el. Este táborfűz és csillagmegfigyelés
4. nap	3. modul: Természetiismereti kutatómunka a régészeti parkban és a Törökugrató „Napróza” tanösvényén (10 óra) Reggeli torna és reggeli

Délelőtt	6. foglalkozás: Solymászat és kisállat bemutató (2 óra) 1. foglalkozás: Természetismeret óra a gyümölcsös és szőlőskertben, az erdőben és a patakparti réten (2 óra)
Ebéd	
Délután	2. foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)
Uzsonna	
	3. foglalkozás: Kirándulás a Káptalan Évelőkertbe (1 óra)
	Sportolás, szabad játék és fürdés a medencében
Este	Este bográcson főzőverseny vacsorára
5. nap	
	Reggeli torna és reggeli
Délelőtt	4. foglalkozás: Kirándulás a Torókugráto "Naprózsa" tanösvényére és a kőbányába, az élővilág megfigyelése, ásványgyűjtés (3 óra)
Ebéd	
Délután	5. foglalkozás: Kézműves foglalkozás, ásvány amulett készítés, kópattintás, fafaragás, csontcsiszolás, kavicsszobrászat, stb. (2 óra)
Este	Hazautazás

9. A csak a program keretében igénybe vehető modulok címét a táblázatban **dőlt betűtípussal** jelezze (óvodánál nem kell).

10. A program felépítésének bemutatása, a modulok egymásra épülésének indoklása

A program elemei szervesen egymásra épülnek, igyekeznek a történelmi és természetismereti, elméleti és gyakorlati információkkal minél több irányból bemutatni a honfoglalás kor világát. A természet közeli élet és a mai környezetszennyező életünk összehasonlítása fontos szempont a foglalkozások során. Az előadásokhoz kapcsolódó gyakorlati feladatok és játékok igyekeznek elmélyíteni az ismereteket, komplexen fejlesztve az egyéni és csoportkompetenciákat. A múzeumpedagógus mindvégig rugalmasan kell, hogy kezelje az elvárásokhoz, hangulathoz, alkalmazkodva az egyéni igényekhez és a csoporton belüli elvárásokhoz, hangulathoz.

Az előadások logikus sorrendet alkotnak, az ember és lakóhelye megismerése felől haladnak a közeli, majd távolabbi természeti környezet felfedezése felé. Minden foglalkozáson fontosak a bemutatott tárgyak és eszközök, a gyűjtési és vizsgálati módszerek. Az egyszerűbb játékos feladatoktól a precízebb kézműves feladatokon át egészen az önálló műszerhasználatig fejlődik a feladatok bonyolultsági sorrendje. Az elhangzott, vagy látott, ill. megtapasztalt információkat végig a munkafüzetben összegzik a gyerekek, egyéni, vagy kiscsoportos formában, így az iskolában később is felhasználhatóak lesznek.

1. MODUL ŰRLAP

1. A modul megnevezése:

A honfoglalás-kor életének bemutatása (11 óra)

2. A modul része-e egy vagy több programnak, ha igen, azok címei:

SÓLYOM SZÁRNYÁN

„Régiség és természetbúvár kalandozás a honfoglalás és Árpád-korban - Őseink lakóhelyeit, életmódját, hagyományait és gazdálkodását bemutató interaktív történelem és természetismeret foglalkozás” – Általános iskola 5-8. o.

3. Melyik évszakhhoz kötött? egész évben

4. A modul célcsoportja (korosztály): általános iskola 5-8. osztály

5. A modul kapacitásadatai:

Óraszám: 12 óra

Foglalkozások száma: 7 db.

Előadás jellegű foglalkozások max. létszáma: 30 fő

Irányított terepi bemutatások max létszáma: 15 fő

Interaktív gyakorlati foglalkozásnál: 10 fő

6. A modul céljainak, tartalmi követelményeinek bemutatása:

A modul célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően az iskolai tananyaghoz alkalmazkodva bemutassa a honfoglalás korának életmódját, gazdálkodását, viseletét, harcászatait, kézművességét, lakóhelyeit és természetesen a gazdag mondavilágát is.

Szeretnénk, ha a résztvevők kézzel fogható közelségbe kerülnének az eredeti ásatási helyszínen bemutatott régészeti park épületeivel és berendezési tárgyival, szemléltető eszközeivel, valamint tematikus növénykertjével, az ősi magyar állatfajokkal, a park és a szomszédos rét és patakpárt természeti csodáival. Az iskolában és a családban szerzett információkat az interaktív előadások mellett munkafüzettel kiegészített feladatokkal és kézműves, ételkészítési, drámajáték, harcászati foglalkozásokkal egészítjük ki. A csoportosan végzett feladatok, a kutatómunka és az önálló feldolgozás, majd bemutatás egymásnak fontos része a pedagógiai módszertanunknak. A kísérleti régészet legújabb eredményeinek felhasználásával elkészített eszközeink és épületeink folyamatos karbantartásában és fejlesztésében (ház és kemence tápasztás, jurta állítás, stb.), a növények elültetésében és betakarításában, az állatok gondozásában is részt vehetnek a látogató gyerekek egész évben.

7. A modul foglalkozásainak megnevezése és tartalmának részletes leírása:

1. foglalkozás: Élő történelemóra a jurtában (2 óra)

- A gyerekek és a tanárok is beöltöznek honfoglalás-kori ruhákba, süvegekbe majd beülnek a berendezett jurtába, a „nagy családban” elfoglalt rangjuk szerint. Erről egy rövid beszélgetést kezdeményezünk a csoporttal a nagycsaládi-törzsi szervezetről.
- Mivel a csoport már tanul történelmet és vannak ismeretei a honfoglalás és Árpád-korról könnyebb dolga van a múzeumpedagógusnak, mint az alsó tagozatos csoportokkal. Néhány mondattal felméri a gyerekek ismeretét, majd játékos feladatokkal összefoglalja a legfontosabb tudnivalókat és igyekszik ezzel térben és időben is elhelyezni az eseményeket.
- Egy fatáblára faragott térképen végigbeszéljük a honfoglalás útvonalát, majd egy zsákból korabeli európai és ázsiai népek neveit húzzák ki és ezeket kell a csoport tagjainak a térkép megfelelő helyére elhelyezni és beszélni arról, hogy mit tudnak róluk. A 7-8. osztályosokkal

már arról is beszélünk ehhez a feladathoz kapcsolódva, hogy ma milyen országok vannak ezeken a területen és milyen nemzetközi együttműködésekben vesznek részt (EU, stb.)

- Ezután a 9-11. századi eseményekről tanúszkodó eredeti forrásszövegeket kapnak meg papíron és olvasnak fel egymásnak. Vannak közöttük olyan szövegek, amelyek nem a magyarokról szólnak, ezeket ki kell választaniuk és meg kell indokolniuk, hogy miért.

- Egy zsákból nagy történelmi személyiségek nevét kell kihúzniuk és kiválasztani, hogy melyek éleik a magyar honfoglalás és államalapítás korában. Fontos, hogy a személy tevékenységének helyét is meghatározzák a gyerekek és megmutassák a korábban már használt fából készült térképen.

- A foglalkozásvezető múzeumpedagógus a konkrét tárgyakat körbeadva bemutatja a csoportnak a honfoglalás-kor viseletét, ékszereit, fegyverzetét, jellegzetes mindennapi használati tárgyait és eszközeit, a jurta berendezését. A miből és hogyan készült? Kik, hogyan és miért használták? stb. – kérdések megválaszolására koncentrálna igyekszik a múzeumpedagógus a gyerekeket bevonni a foglalkozásba.

- Bemutatjuk, hogyan és miből készült a jurta, hogyan kell felállítani, kitérve a nomád élet sajátosságaira. Milyen állatokat és hogyan tartottak, mire hasznosítottak. Egyelőre csak fotókon, mert a parkban tartott állatok bemutatása majd később következik.

- A tűzrakóhely és főzőeszközök bemutatása kapcsán szót ejtünk a családon belüli munkamegosztásról, a női és férfi feladatokról, étkezési szokásokról.

- A jurtában lévő szönyegekben bemutatjuk a jellegzetes díszítőmotívumokat, a „hozományládába” bekukucskálva megkeressük a korszakra jellemző díszítványokat, játékokat. Beszélgetünk a korabeli gyerekek életéről, játékaikról és oktatásáról.

- A „Sámán-sarokban” közösen megvizsgáljuk a gyógygyövényeket, megnézzük a gyógyító eszközöket és kipróbáljuk a hangszereket (sámandob, csörgők, szarukürt). Elovassuk a falaprászlal írt verset is, amit hátrahagyott nekünk a sámán. Természetesen ehhez egy falapra vésőt abo-t adunk nekik segítségül.

- Az óra végén a csoportból választott sámán vezetésével kivonulunk a jurtából a hangszerek ritmusára és hétszer körbetáncoljuk a táborítást és a totémoszlopokat.

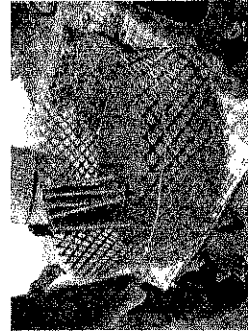
- A tanterembe visszatérve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat.

2. foglalkozás: Jurta állítás és makett készítés (2óra)

- A múzeumpedagógus megmutatja az előre elkészített léceken a „kerége” csomózásának a technikáját, amit a gyerekek kipróbálhatnak. A tetőrudakra jellegzetes motívumokat festettek régen, ezeket is megfigyelhetik, majd egy rudat közösen kifestenek a csoport tagjai.

- Az alapelemek megismerése után egy kisméretű, minden részletében a nagy jurtával megegyező, fából készült jurta makettét a csoport az előző órán tanultak alapján igyekszik összeállítani. Fontos, hogy a megfelelő sorrendben végezzék a munkát, mert különben nem fog szilárdan összeállni a sátor.

- Egy hungarocell táblára a csoport elkészíti a saját jurta falujának a makettjét. A terep sajátosságait (erdő, rét, folyó, heg, stb.) a helyben gyűjthető anyagokból, homokból, kővekből, faágakból és természetből készíthetik el, olló, ragasztó és festékek segítségével. A jurtákat, kemencéket, karámokat, embereket és állatokat pedig kartonpapírból, textilből, agyagból és szalmából. A közös tervezés és kivitelezés kiválóan összekovacsolja a csapatot.

3. foglalkozás: Írászat (1 óra) az íjászpályán, honfoglalás kori íjakkal, a végén egy versennyel a csoport tagjai között, pontokért.

4. foglalkozás: Törzsfőnökök választás és drámaijáték (2 óra)

- A jurtában az előző órán felvett honfoglalás-kori ruhákat újra felvesszük és a korábban megválasztott sámán vezetésével bevonulunk a favárba, ami várszínházként van kialakítva. A csoport tagjai a nézőtérre foglalnak helyet, a múzeumpedagógus és a sámán a színpadon.

- Az áldozati üstben, - ami a színpad közepén van elhelyezve - falapocskákon rovásírással fel vannak írva a törzsfőnökök és törzsek nevei, valamint üres lapok is. A sámán körbeviszi és mindenki húz egyet, így sorsoljuk ki a 7 vezér szerepét játszó gyerekeket. A sorsolásra azért van szükség, mert tapasztalatunk szerint mindig sok az önkéntes jelentkező és így a konfliktus, valamint a lányoknak is szeretnénk esélyt adni.

- A 7 vezér kiáll a színpadra és választ magának feleséget, aki segít neki ünnepi vezéri ruhába öltözni. Ezután harcosokat és asszonyokat is választ mindegyik vezér, így a csoport minden szereplője kap valamilyen szerepet, majd leülnek együtt a törzsükkel.

- A múzeumpedagógus ezután beszélget a csoporttal a mondák szerepéről a törzsi társadalmakban és a magyarság hitvilágáról, ill. ezek kapcsolatáról az őstörténetünkkel.

- Ezután mind a hét törzs vezetője kihúz egy nagy faládából egy-egy monda rövid forgatókönyvét, amelyet 30 perces próba után a csapattal előad a színpadon a többieknek. A ládában számos színpadi kellék, jelmez, paróka, arcfesték is található, amelyet használhatnak az előadásokhoz. A csapatok a szöveget a saját elképzelésük alapján kiegészíthetik, esetleg más idősíkba, vagy helyszínhez adaptálhatják, reklámot, vídám részeket iktathatnak bele. Az előadások után közösen értékeljük a megvalósításuk módját, eszközeit és a csoport szervezetségét, együttműködésük hatékonyságát.

- A tanterembe visszatérve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat.

5. foglalkozás: Kézműves foglalkozás (2 óra).

A honfoglalás korára jellemző tárgyak készítése. A csoport által választható technikák: nemezelés, agyagozás, tarsolykészítés, ékszerkészítés, szövés-fonás, kosárfonás, hangszerekészítés, fafaragás. Az elkészült tárgyakat kiállítjuk a kézműves műhelyben, hogy értékelhessük különböző szempontok szerint.

6. foglalkozás: Baranta (1 óra)

A foglalkozás célja a tradicionális magyar harcművészet megismerése egyszerűbb alapgyakorlatokon keresztül.

- A szó jelentése: fegyveres vetélkedés, mérgettetés, harcra, hadjáratra való felkészülés. A hadi hivatást mestéri módon elsajátító, sajátos kiképzési rendszert és taktikai elveket alkalmazó harcos réteg a magyar történelemben évszázadokig fennmaradt, majd a néphagyományokban, a pázsitorok, a hajdúk és székelyek mozgáskultúrájában élt tovább. Alapvető jellemzője a valódi harcot játékos jelleggel modellező felkészítési és versenyvárosi rendszer. Az adott fegyverek oktatását, mozgáskoordinációt, eszközös ügyességet, memóriát, egyensúlyi képességet és állóképességet fejlesztő gyakorlatok előztek meg. Az iskolagyakorlatok a pusztakezes harc megismeréséről, a fegyverforgatási készségekről és a lépéstechnika megtanulásáról szólnak.

- A foglalkozások során a korábban már megismert íj mellett a szablya, a fokos, a kopja, a csatakereszt, a dobócsillag, a különböző hosszúságú botok használatával ismerkedhetnek meg a gyermekek. A barantában különösen kiemelt szerep jut a lónak, amelynek ismerete még a gyalogos „harcosok” számára is kötelező volt. Ezt is igyekeztünk imitálni a fából készült „lovakkal”.

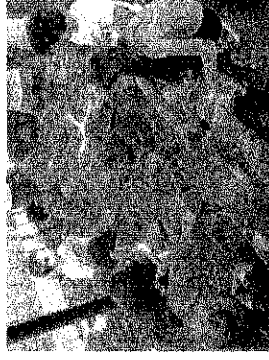
7. foglalkozás: Lervél Te is régész. ásatási gyakorlat (2 óra)

A foglalkozást a múzeumi kiállítótérben kezdődik, amelyben a honfoglalás és Árpád-kort bemutató installációk és rekonstrukciók: jurta makett, műtárgymásolatok, beöltöztetett figurák, számítógépes animációk és filmek színesítik a kiállítást, amelyhez tapintható kiállítás és „régész-labor” is készült a sokoldalú használhatóság és a modern élménypedagógia igényeinek kielégítésére.

A kiállítás megtekintése után a régészeti park területén kialakított tanátsatási helyszínen dolgozunk tovább a gyerekekkel.

- A múzeumpedagógus először megmutatja a gyerekeknek a régészeti feltáráshoz szükséges szerszámokat, beszél az ásatásokat megelőző terepi kutatási módszerekről, a geodéziai és fizikai mőszeres vizsgálatokról.
- Mőrszalagok és zsinag segítségével kimőrik és kitőzik a csoport ásatási szelvényét, majd rétegről rétegre feltárják az előkészített felületet, amelybe kerámia, kő és csontleleteket helyeztünk el korábban.
- A kibontás után a lelőhelyen találtakat lerajzolják és lefotózzák, ahogy ez a valóságban is zajlik. A rajzoláshoz milliméterpapírt és mőrszalagot használnak, ennek módszerét is elmagyarázza előtte a múzeumpedagógus.
- Ezután egy anatómiai rendben lévő csontváz kibontása következik, amit egy külön sírba helyeztünk el. Az aprókos kibontás után ezt is lerajzolják és megállapítják a nemét és az életkorát, valamint a mellékletek alapján az eltemetésének a korát. Természetesen ehhez előtte a múzeumpedagógussal részletesen megbeszéljük, hogy ezeket az információkat miből lehet megállapítani. A nem és életkor meghatározásához fotókat és rajzokat ad segítségül a múzeumpedagógus.

- Az ásatási szelvényben megtalált leleteket a csoport ládába rakja, majd a „régész-laborba” viszi, ahol megmossák és megpróbálják restaurálni. Ennek módszerét is megmutatja a múzeumpedagógus. A laborban lévő eszközökkel ragasztani és gipszel kiegészíteni is lehet. A mikroszkóp és nagyító segítségével, valamint szakkönyvekkel az állatcsontokat is meghatározzák.
- Megfigyeléseiket és ásatási eredményeiket a munkafüzetükben rögzítik folyamatosan.

8. A modul terepi foglalkozásához kapcsolódó helyszínek megnevezése és rövid leírása:

Mindegyik helyszínt a régészeti park területén találhatók:

1. Jurta falu (6 db nemezbontású, berendezett 6 m átmőrójú jurta)
2. Fővár (várszínházként kialakítva, facölöpös várfal, tornyok és vizesárok egy híddal, nézőtér padokkal és szőnpad)
3. Kőzmőves mőhely (nádtetős faépület, padokkal és asztalokkal, különálló kemencével)
4. Íjászpálya (fakarármal és földszáncal körbekerített íjászpálya, céltáblákkal) és füves sportpálya
5. Régészeti kiállítás, tanátsatási helyszínt és régész-labor

9. A modulok megvalósításához szükséges szakemberek felsorolása szakterületük megnevezésével:

1. Mőzeumpedagógus és segítő pedagógus
2. Kőzmőves oktatók
3. Íjász és baranta oktatók
4. Restaurátor szakember

10. A foglalkozás helyszíne és a szállás közti közlekedés:

Minden helyben van, mivel a jurta falu a szálláshely is egyben.

TANTERVII TÁBLÁZAT ERDEI ISKOLÁNAK

A modul megnevezése: A honfoglalás-kor életének bemutatása (11 óra)

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek, munkaformák	Terep, vizsgálati, szemléltető és segédanyagok, szaktudalom, egyéb	A foglalkozásvezetők megnevezése	Az ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás módja	Óra-szám
1. Elő történelemóra a jutában	A honfoglalás-kor életmódjának bemutatása	interaktív bemutató és előadás, egyén, csoportos és frontális munka, kereső és megfigyelt játékok	Honfoglalás kori jurta, ruhák, fegyverek, használati tárgyak, bitörök, hangszerek, rovasírások szövegek, korabeli forráscsúszletek, térkép stb.	Múzeumpedagógus	Párbeszéd, értékelés, frontális ellenőrzés, munkafüzet megoldása	2
2. Jurtá állítás és meketi készítés	A honfoglalás-kor életmódjának bemutatása	gyakorlati bemutató, egyéni és csoportos alkoto munka	Kézműves eszközök és alapanyagok (falécek, bőr, nomadzanyag, termések, hunagocell, karton, faszék, ragasztó, stb.)	Kézműves oktató	Az elkészült munkák kiállítása	2
3. Hárszat	A honfoglalás kori harcsművészet megismerése	gyakorlati bemutató és egyéni munka, majd csoportos verseny	Ifj, nyílvesszők és celtábla	Hárszatok	Csoportos verseny során egyéni értékelés pontozással	1
4. Törzstörök választás és drámajáték	A magyarság őstörzseinek bemutatása	előadás, drámajáték, frontális munka, kooperatív játékok	Honfoglalás kori ruhák, áldozati tisz és névnapok, forrástörkönyvek, perókák, smink, stb.	Múzeumpedagógus	Párbeszéd, értékelés pontozással, munka értékelése pontozással, később munkafüzet megoldása	2
5. Kézműves foglalkozás	A honfoglalás kori kézműves technikák megismerése	gyakorlati bemutató, egyéni alkotó munka	Kézműves eszközök és alapanyagok (gyapj, agyag, rézlemez, nomadzanyag, gyöngy, stb.)	Kézműves oktató	Az elkészült munkák kiállítása	2
6. Barant	A honfoglalás kori harcsművészet megismerése	gyakorlati bemutató és egyéni munka, majd csoportos verseny	Pakard, fabotok, falandza, dobocsi, védőfelszerelések, faló, stb.	Barant oktató	Csoportos és páros verseny során egyéni értékelés pontozással	1
7. Egyél Te is régész!	A régészet és a restaurálás technikáinak bemutatása	gyakorlati bemutató és egyéni és csoportos munka	Ásatási eszközök, mértő és rajzoló eszközök, restauráló eszközök	Múzeumpedagógus és restaurátor	Párbeszéd, ellenőrzés, csoportos munka és a munkafüzet értékelése	2

2. MODUL ŰRLAP

1. A modul megnevezése:

A honfoglalás-kor gazdálkodásának bemutatása (11. óra)

2. A modul része-e egy vagy több programnak, ha igen, azok címei:

SÓLYOM SZÁRNYÁN

„Régiség és természetbúvár kalandozás a honfoglalás és Árpád-korban - Őseink lakóhelyeit, életmódját, hagyományait és gazdálkodását bemutató interaktív történelem és természetismeret foglalkozás” – Általános iskola 5-8. o.

3. Melyik évszakhhoz kötött? egész évben

4. A modul célcsoportja (korosztály): általános iskola 5-8. osztály

5. A modul kapacitásadatai:

Óraszám: 11 óra

Foglalkozások száma: 6 db.

Előadás jellegű foglalkozások max. létszáma: 30 fő

Irányított terepi bemutatások max létszáma: 15 fő

Interaktív gyakorlati foglalkozásnál: 10 fő

6. A modul céljainak, tartalmi követelményeinek bemutatása:

A modul célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően az iskolai tananyaghoz alkalmazkodva bemutassa a honfoglalás korának életmódját, gazdálkodását, viseletét, harcászátát, kézművességét, lakóhelyeit és természetesen a gazdag mondavilágát is.

Szeretnénk, ha a résztvevők kézzel fogható közelségbe kerülnének az eredeti ásatási helyszínen bemutatott régészeti park épületeivel és berendezési tárgyaival, szemléltető eszközeivel, valamint tematikus növénykerjével, az ősi magyar állatfajokkal, a park és a szomszédos rét és patakpárt természetű csodáival. Az iskolában és a családban szerzett információkat az interaktív előadások mellett munkafüzetrel kiegészített feladatokkal és kézműves, ételkészítési, drámajáték, harcászati foglalkozásokkal egészítjük ki. A csoportosan végzett feladatok, a kutatómunka és az önálló feldolgozás, majd bemutatás egymásnak fontos része a pedagógiai módszertanunknak. A kísérleti régészet legújabb eredményeinek felhasználásával elkészített eszközeink és épületeink folyamatos karbantartásában és fejlesztésében (ház és kemence tapasztás, jurta állítás, stb.), a növények elültetésében és betakarításában, az állatok gondozásában is részt vehetnek a látogató gyerekek egész évben.

7. A modul foglalkozásainak megnevezése és tartalmának részletes leírása:

1. foglalkozás: Természetismeret óra az Árpád-kori gyógnövény és konyhakertben (2 óra)

- A gyerekek és a tanárok is beöltöznek honfoglalás-kori ruhákba, süvegekbe és kis kosarakkal, ollókkal és munkafüzetekkel kísétnak az Árpád-kori kertbe.
- A foglalkozásvezető múzeumpedagógus a konkrét tárgyakat körbeadva bemutatja a csoportnak a honfoglalás-kor mezőgazdasági és termény-feldolgozási, tárolási eszközeit (eke, sarló, ásókapa, cséplő, tiloló, gyapjúfésű, gyapjúverő, szita, kosár, hombár, stb.). A miből és hogyan készült? Kik, hogyan és miért használták? stb. – kérdések megválaszolására koncentrálna igyekszik a múzeumpedagógus a gyerekeket bevonni a foglalkozásba. Az eszközök konkrét használatát is bemutatja, miután a gyerekek párosították őket a növényekkel és állatokkal. Egyelőre csak fotók használatával, mert a parkban tartott állatok bemutatása majd később következik.

- Mivel a kertben található konyhakerti, gabona és gyógnövények természeti állapota az évszaktól függ, bizonyos időszakokban a kert melletti információs táblák képeire kell hagyatkozni a bemutatás során. A növények jellemzőinek, természetének, felhasználásának megismerése során párbeszédes formában dolgozik együtt a csoport és a pedagógus. Ha termés nem látható, akkor arról képkártyákat kell a gyerekeknek kisebb csoportokban megkeresni és párosítani.

- Bemutatjuk a középkori gyógnövényeket, amelyekből gyűjtenek is a kosárikákba, hogy később majd teát főzhessenek belőle. A csoport korábban megválasztott sármányának lesz a feladata a „varázs-főzet” összeállítás, ezért le kell jegyeznük, hogy melyik növény milyen panaszokra gyógyír.

- A múzeumpedagógus ezután kis zsákokkákat vesz elő, amibe megszártított gyógnövények vannak. Csupán szaglás alapján kell a csoportnak beazonosítani őket.

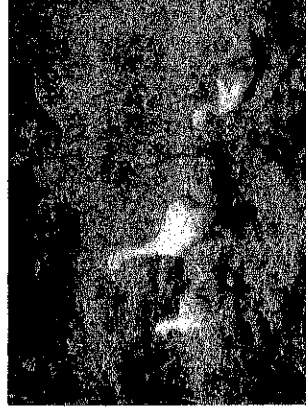
- Az Árpád-kori veremházban megtekinti a csoport a termények tárolásának és feldolgozásának módszereit és eszközeit. A szövőszék mellett az ősi festőnővényeket, valamint a lent és a kenderet. A kemencék mellett a malomköveket, a kenyérsütés eszközeit, a megszártított gabonánövényeket, a sörfőzés alapanyagait és eszközeit, stb.

- A múzeumpedagógus a séta végén „őko-lábnym” vizsgálatra kéri a csoportot. Hasonlítsák össze a gyerekek, hogy a honfoglalás korában, vagy a 21. században használnuk-e nagyobb ételretet a természetből az igényeink kielégítéséhez. Milyen és mekkora „nyomokat” hagyunk magunk után? Mivel szennyezték akkor és most a környezetüket? Milyen megújuló erőforrásokat használtak egykor?

- A csoport életkorához és gazdaságföldrajzi ismereteihez alkalmazkodva részletesen kitémek korunk legfontosabb hazai és globális környezeti problémáira és a lehetséges megoldási lehetőségekre.

- A „kuka-vízit” játék során összehasonlítják a gyerekek a mostani kuka tartalmát és a honfoglalók szemétdombjainak összetételét (sose felejtsük el, hogy ezeket tájrák fel a régészek!). Mi az, ami újrahasznosítható és miért fontos ez?

- A tanterembe visszaférve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat.

2. foglalkozás: Kertművelési gyakorlat és fa örökbefogadás (1 óra)

- A csoport az aktuális kertészeti munkálatokkal ismerkedik meg és kisebb csoportokra bontva el is végez egy-egy feladatot. A foglalkozás célja, hogy megismerjék az egyes szerszámokat és munkafolyamatokat, a biogazdálkodást: pl. a talaj előkészítést, a növényvédelmet, a gyomnövényeket, az ültetést, a ritkítást, a metszést, a betakarítást, stb.
- A múzeumpedagógus először bemutatja a szerszámokat, amiket talicskákban kitolnak a kertbe (ennek van mindig a legnagyobb sikere), majd szétosztják a feladatokat.
- A kertművelési gyakorlat során beszélgetnek a biogazdálkodásról, a komposztálásról, a vegyszermentes növényvédelemről, a gyomnövények beültetésének hasznosságáról, a kertben élő madarak és a talajban „dolgozó” állatok fontosságáról.
- A munka végeztével az örökbefogadáshoz a csoport kiválaszt a parkban egy fát, amelynek a környezetét szépen kitisztítja és megkeresi a pontos magyar-latin nevét a határozóban. Egy fából készült táblára felírják a növény nevét, az örökbefogadó iskola adatait és a dátumot. Az örökbefogadásról kapnak egy oklevelet, amit hazavihetnek és minden évben várjuk őket vissza, hogy meglátogassák és gondozzák a növényüket.
- A tanterembe visszatérve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat.

3. foglalkozás: Kézműves foglalkozás (2 óra)

A foglalkozás célja, hogy a gyerekek megismerjék a természetben gyűjthető növények hasznosíthatóságát, a népi kismesterségeket. Az évszaknak megfelelően az alapanyagok egy részét maguk gyűjthetik össze a kertekben és a parkban, valamint a réten és a patakparton.

A csoport által választható technikák: növénysszövés, illatos zacskó készítése, gyékényfonás, magmózaik, természetbábj készítése, kosárfonás, természetes anyagokból hangszerkészítés, fafaragás, papírmintás. Az elkészült tárgyakat kiállítjuk a kézműves műhelyben, hogy értékelhessük különböző szempontok szerint.

4. Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)

- A kézműves foglalkozás után a csoportot kisebb 3-5 fős csoportokra osztja a múzeumpedagógus. A csoportok gyűjtőkösarakkal, ollókkal és a feladatlapokkal kezdik meg az órát, amely az indán faluban kezdődik.
- A múzeumpedagógus először a nagy földrajzi felfedezések koráról beszélget a csoporttal. Földrajzi és történelmi ismereteiknek megfelelően értékelik az előnyeit és hátrányait, korunkra gyakorolt hatásait.
- Az „újvilági” növényeket bemutató kertben megfigyelik a gyerekek azokat a növényeket, amelyeket a középkori Mo.-on még nem ismertek és természetek, mert Amerikából származnak.
- Mivel a kertben található konyhakerti, gabona és gyomnövények természeti állapota az évszaktól függ, bizonyos időszakokban a kert melletti információs táblák képeire kell hagyatkoznia a bemutatás során. A növények jellemzőinek, természetének, felhasználásának megismerése során párbeszédés formában dolgozik együtt a csoport és a pedagógus. Ha termés nem látható, akkor arról képkártyákat kell a gyerekeknek kisebb csoportokban megkeresni és párosítani, valamint a munkafüzet feladatait megoldani.
- A csoport tagjai az „újvilági” kertben is gyűjtenek gyomnövényeket a későbbi teafőzéshez. Megbeszéljük a múzeumpedagógussal, hogy melyik növény mire ad gyógyít.
- A növénykertek és a környező rét állatvilágának megfigyelése következik ezután, nagyítók és gyűjtőhálók segítségével a csoport biológiai ismereteinek megfelelően. Természetesen a megfigyelés és meghatározás után elengedjük az állatokat. A múzeumpedagógus bemutatja a csoportnak a határozók használatát. A munkafüzetben feladatokat oldanak meg a gyerekek, pl. le is rajzolják a gyűjtött állatokat.
- A növényismereti feladatok összefoglalásaként ki kell választaniuk egy növényt a kertben és egy „herbárium lapot” kell róla készíteniük. Természetesen a múzeumpedagógus

elmagyarázza, hogy milyennek kell lennie és mintákat is mutat nekik hozzá. A feliratok elkészítéséhez növényhatározókat is ad nekik újra.

- A begyűjtött növényi részeket a tanteremben mikroszkópon is megvizsgálják a gyerekek és megfigyeléseiket rögzítik a munkafüzetben.
- A nap legnépszerűbb programjaként a parkban tartott ház állatok megfigyelése és etetése következik a program végén juhok, kecskék, háziszarvasok, nyulak, kutyák, macskák, hőscsög).

5. foglalkozás: Gabonaőrítés, lepénysütés a kemencében és gyógyteafőzés (2 óra)

- A csoport a kemencék mellett malomkövekkel megőröli a gabonát, amelynek fajtáit előbb összehasonlítják a múzeumpedagógus segítségével (búza, árpa, rozs, zab, őszi pelyvás búza az alakor).
- Fateknőben megdagaszadják a tésztát, amit kinyújtás után megsütnek a kemencében. Tejfit, vagy lekvárt raknak rá.
- A korábban leszedett gyomnövényeket megmossák, majd újra megbeszéljük, hogy melyik mire gyógyír. A sáman összeállítja a „varázsforst” receptjét. Honfoglalás kori fazekakban felforrázzák a gyomnövényeket, majd a teát mézzel ízesítik és megisszák a lepény mellé.

6. foglalkozás: Solymászat és kisállat bemutató (2 óra)

- Tóth Gábor solymász már évek óta a helyszínrre szállítja ketrecekben a különböző állatokat (egér, patkány, vadászgörény, menyét, borz, róka, vadászkutya), amelyeknek bemutatja a legfontosabb jellemzőit, életmódját, és hasznosíthatóságát. A védett állatokat külön kiemeli. A gyerekek kérdéseket tehetnek fel és megismogathatják, vagy megtehetik az állatokat.
- A bemutató második részében honfoglaló őseink vadászati módszereiről, a solymászatról beszél a gyerekeknek, amelyet be is mutat a gyakorlatban. A foglalkozást közös fotó zárja a solymászkészítéssel és a madárral a kézen, a vadászkutyával pedig a lábánál.
- A tanterembe visszatérve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat.

8. A modul terepi foglalkozásaihoz kapcsolódó helyszínek megnevezése és rövid leírása:

Mindegyik helyszín a régészeti park területén található:

1. Tematikus növénykertek (Árpád-kori és „újvilági” kert)
2. Tanterem (műszerekkel és multimédiás eszközökkel felszerelt faépület)
3. Kézműves műhely (nádtetős faépület, padokkal és asztalokkal, különálló kemencével)
4. Kemencék és konyha (hagyományos kemence és nádtetős konyhaépület)
5. Fűves sportpálya a solymászhoz

9. A modulok megvalósításához szükséges szakemberek felsorolása szakterületük megnevezésével:

1. Múzeumpedagógus és segítő pedagógus
2. Kézműves oktatók
3. Kemencefűtő
4. Solymász

10. A foglalkozás helyszíne és a szállás közti közlekedés:

Minden helyben van, mivel a jurta falu a szálláshely is egyben.

TANTERV TÁBLÁZAT ERDEI ISKOLÁNAK

A modul megnevezése: A honfoglalás-kor gazdálkodásának bemutatása (11 óra)

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek, munkaformák	Térp, vizsgálati, szemléltető és segédanyagok, szaktudalom, egyéb	A foglalkozásvezetők megnevezése	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded értékelés, később ellenőrzés, frontális	Az elkészült munkák kiállítás	2	Óra-szám
1. Természetismeret óra az Árpád-kori egyetemen és a honfoglalás-kor	A honfoglalás-kor gazdasági életének bemutatása, a természet megismerése, a honfoglalás-kor	interaktív bemutató és előadás, egyenlő munka, kereső és megfigyelő játékok	Honfoglalás-kori mezőgazdasági és állattenyésztési eszközök, megfigyelő és munkafüzet	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Az elkészült munkák kiállítás	1	2
2. Kertművelési gyakorlat és a biogazdálkodás bemutatása	Kertművelési technikák és a biogazdálkodás bemutatása	gyakorlati bemutató, egyenlő és csoportos munka	Kerti szerzők, magok, növényfajta, szőlő és fűszerek	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Az elkészült munkák kiállítás	1	2
3. Kézműves foglalkozás	Népi kézműves tárgyak és a kézművesség bemutatása	gyakorlati bemutató és egyenlő munka	Helyben gyűjtött népművészeti tárgyak, szálak, fonalak, színek, szálak, szálak	Kézműves oktató	Az elkészült munkák kiállítás	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, frontális	Az elkészült munkák kiállítás	2	2

Az Árpád-kori kert és az „újvilági” növényeket előadás, egyenlő munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, határozatok, gyűjtőeszközök, nagyító, mikroszkóp, herbarium lapok, rovásírásos táblák az áldozati úsban, képek	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	Az elkészült munkák kiállítás	2	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	2	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	2	Óra-szám
4. Növénygyűjtés és állatvilág megfigyelése	Növénygyűjtés és állatvilág megfigyelése	gyakorlati bemutató, egyenlő munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, határozatok, gyűjtőeszközök, nagyító, mikroszkóp, herbarium lapok, rovásírásos táblák az áldozati úsban, képek	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	2	Az elkészült munkák kiállítás	2	Óra-szám
5. Gabonafeldolgozás a kőkorban és a középkorban	Gabonafeldolgozás a kőkorban és a középkorban	gyakorlati bemutató, egyenlő munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, határozatok, gyűjtőeszközök, nagyító, mikroszkóp, herbarium lapok, rovásírásos táblák az áldozati úsban, képek	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	2	Az elkészült munkák kiállítás	2	Óra-szám
6. Solymszati és kislalati bemutató	Solymszati és kislalati bemutató	gyakorlati bemutató, egyenlő munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, határozatok, gyűjtőeszközök, nagyító, mikroszkóp, herbarium lapok, rovásírásos táblák az áldozati úsban, képek	Múzeumpedagógus	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	Parteszded munkafüzet értékelés, később ellenőrzés, csoportos és egyenlő munka	2	Az elkészült munkák kiállítás	2	Óra-szám

3. MODUL ÚRLAP

1. A modul megnevezése:

Természetismereti kutatómunka a régészeti parkban és a Törökugrató „Naprózsa” tanösvényén (10 óra)

2. A modul része-e egy vagy több programnak, ha igen, azok címei:

SÓLYOM SZÁRNYÁN

„Régiség és természetbúvár kalandozás a honfoglalás és Árpád-korban - Óseink lakóhelyeit, életmódját, hagyományait és gazdálkodását bemutató interaktív történelem és természetismereti foglalkozás” – Általános iskola 5-8. o.

3. Melyik évszakhoz kötött? egész évben

4. A modul célcsoportja (korosztály): általános iskola 5-8. osztály

5. A modul kapacitásadatai:

Óraszám: 10 óra

Foglalkozások száma: 5 db.

Előadás jellegű foglalkozások max. létszáma: 30 fő

Irányított terepi bemutatások max létszáma: 15 fő

Interaktív gyakorlati foglalkozásnál: 10 fő

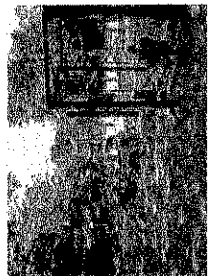
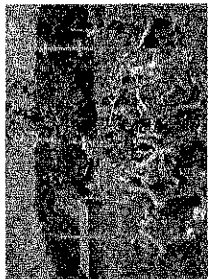
6. A modul céljainak, tartalmi követelményeinek bemutatása:

A modul célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően az iskolai tananyaghoz alkalmazkodva bemutassa a honfoglalás korának életmódját, gazdálkodását, viseletét, harcászatait, kézművességét, lakóhelyét és természetesen a gazdag mondavilágát is.

Szeretnénk, ha a résztvevők kézzel fogható közelségbe kerülnének az eredeti ásatási helyszínen bemutatott régészeti park épületeivel és berendezési tárgyával, szemléltető eszközeivel, valamint tematikus növénykertjeivel, az ősi magyar állatfajokkal, a park és a szomszédos rét és patakpart természet csodáival.

A régészeti parkból 30 perces sétára található a Törökugrató, amely jellegzetes dolomitsziklájával Budaörs jelképévé vált. A sziklagyep és a karszbokor-erdő jellegzetes és védett élővilágával, valamint a felhagyott kőfejtő szép kalcit kristályaival érdemes a gyerekeket megismertetni. A „Naprózsa” névre keresztelt tanösvény adja a kirándulás tematikáját. Az erdei topográfia pedig a felgyülemlett energiák levezetésére kiválóan alkalmas.

Az iskolában és a családban szerzett információkat az interaktív előadások mellett munkafüzetrel kiegészített feladatokkal és kézműves, ételkészítési, drámajáték, harcászati foglalkozásokkal egészítjük ki. A csoportosan végzett feladatok, a kutatómunka és az önálló feldolgozás, majd bemutatás egymásnak fontos része a pedagógiai módszertanunknak. A kísérleti régészet legújabb eredményeinek felhasználásával elkészített eszközeink és épületeink folyamatos karbantartásában és fejlesztésében (ház és kence tapaszban (ház és állítás, stb.), a növények elültetésében és betakarításában, az állatok gondozásában is részt vehetnek a látogató gyerekek egész évben.

7. A modul foglalkozásainak megnevezése és tartalmának részletes leírása:

- foglalkozás: Természetismeret óra a gyümölcsös és szőlőskertben, az erdőben és a patakparti réten (2 óra)**
 - A gyerekek és a tanárok is beöltöznek honfoglalás-kori ruhákba, süvegekbe és kis kosarakkal, ollókkal és munkafüzetekkel kíséthalnak az Árpád-kori gyümölcsöskertbe.
 - A foglalkozásvezető múzeumpedagógus a konkrét tárgyakat körbeadva bemutatja a csoportnak a honfoglalás-kor jellegzetes gyümölcstermeléshez, gyűjtéshez, tároláshoz használt eszközöket (szőlőmetszőkés, oltókés, szőlőprés, hordó, gyűjtőbot, szárítókósarak, lekváros bódón, fonott méhkás, stb.). A miből és hogyan készült? Kik, hogyan és miért használták? stb. – kérdések megválaszolására koncentrálna igyekszik a múzeumpedagógus a gyerekeket bevonni a foglalkozásba. Az eszközök konkrét használatát is bemutatja, miután a gyerekek párosították őket a növényekkel és állatokkal.
 - Beszélgetnek a fák kórokozóiról is, fotók bemutatásával, valamint a középkori növényvédelemről, a felhasznált anyagokról és ezek környezetbarát kiváltásáról, a modern kor biogazdálkodási törekvéseiről.
 - Mivel a kertben található gyümölcsfák és szőlők természeti állapota az évszaktól függ, bizonyos időszakokban a kert melletti információs táblák képeire kell hagyatkoznia a bemutatás során. A növények jellemzőinek, természetének, felhasználásának megismerése során párbeszéd formájában dolgozik együtt a csoport és a pedagógus. Ha termés nem látható, akkor arról képkártyákat kell a gyerekeknek kisebb csoportokban megkeresni és párosítani.
 - Az előző évi termésből készült lekvárokat, aszalt gyümölcsöket, mustot és mézet is megkóstolják. Közben beszélgetnek a készítésük módjáról, a receptekről és a gyerekek saját családi élményeiről: Ki készített már ilyen finomságot otthon?
 - A tanterembe visszatérve a munkafüzetben oldanak meg feladatokat, amelyekkel ellenőrzik és alkalmazzák az eddig tanultakat és tapasztaltakat
 - A csoport ezután kísért a régészeti park mögötti rétre, amit a Budakeszi-árokban folyó patakocska szel ketté. A vízállástól függően átkelnek rajta és megfigyelik a rét és a patakpart élővilágát.
 - A múzeumpedagógus színes kártyákon ad körbe növény és állatfotókat a helyszínen általában előforduló madarakról, kisebb emlősökről, hüllőkről, halakról, stb. A képeket rendszertanilag kell a gyerekeknek csoportosítaniuk és elhelyezniük az élővilág rendszerét ábrázoló törzsán, amit egy fatáblára festettünk fel. Beszélgetést kezdeményezünk azokról a fajokról, amelyek hiányoznak erről az élőhelyről, az okokról és a hiányuk következményeiről. A képekből a csoportnak ezután egy táplálékláncot kell kiraknia, megindokolva, hogy miben különbözik ez az erdő életközösségétől.
 - A gyerekek figyelmét felhívjuk a biodiverzitás fogalmára és fontosságára most a 21. században. A holisztikus szemlélet segítségével rávilágítunk a problémák gyökereire és megoldási javaslatokat próbálunk megvitatni velük.
 - Sajnos a réten és a patakban a környezetszennyezésre utaló nyomokat is találunk mindig a csoportok, ezekről kezdeményez beszélgetést a múzeumpedagógus, csoportosítja a hulladékok fajtáit, és kiemeli az újrahasznosítható anyagokat. Majd egy zsákba összegyűjtjük a szemetet közösen és elhelyezik a szelektív hulladékgyűjtőbe.
- foglalkozás: Növénygyűjtés és meghatározás, az állatvilág megfigyelése (2 óra)**
 - Az elméleti óra után a csoportot kisebb 3-5 fős csoportokra osztja a múzeumpedagógus. A csoportok gyűjtőkösarakkal, ollókkal és a feladatlapokkal kezdik meg az órát, amely a szőlőskertben kezdődik.
 - A szőlőskertben Budaörs összes testvérvárosából (Bretzfeld-Németország, Magyaránizsa-Szerbia, Kisújfalu-Szlovákia, Pula-Horvátország, Pyrgos-Görögország) származó szőlőkék nőnek egy Unió összefogás jegyében. Az eltérő természeti adottságú területekről származó

fajtáikon jól megfigyelhetők a faj specifikus tulajdonságok. A múzeumpedagógus felhívja a figyelmet ezekre a biológiai jellemzőkre.

Egy irányjelző faoszlop is áll a kert közepén, ami mutatja, hogy melyik város merre és hány kilométerre található. A fából készült Európa térképen meg kell keresniük, hogy melyik város hol található, majd egy kosárban lévő sok zászló közül ki kell választaniuk az országok zászlóit.

A múzeumpedagógus ezután beszélgetést kezdeményez az Európai Unióról, amelynek együttműködéséhez ez a kert is csatlakozik. A gyerekek életkori ismereteihez alkalmazkodva megvitatják azokat az információkat, amelyek a beszélgetés során felmerülnek. Felsorolják a tagállamokat, az együttműködés főbb jellemzőit, Magyarország szerepét, és azokat az előnyöket, amelyek a tagságból származnak. Kitérnek azokra az országokra, amelyek nem tagok és ennek okaira, történelmi-, földrajzi sajátosságaira.

A gyümölcsös kertbe átsétálva a növényhatározók segítségével megkeresik a növények pontos rendszertani helyét és magyar-latin nevét. A múzeumpedagógus természetesen megmutatja a határozók használatát. A gyerekek kis csoportját egy-egy fát kiválasztanak maguknak és kéreglenyomatot készítenek a munkafüzetükbe, majd mellérajzolják a fák levelét és termését. A kiválasztott növényről leírást is készítenek a munkafüzetbe a következő megfigyelési szempontok szerint: élőhely, testalak, szervek, élettartam, szaporodás, fejlődés, rendszertani helye, jelentősége.

A későbbi mikroszkópos vizsgálathoz növényi és állati részeket, valamint talajmintát gyűjtenek.

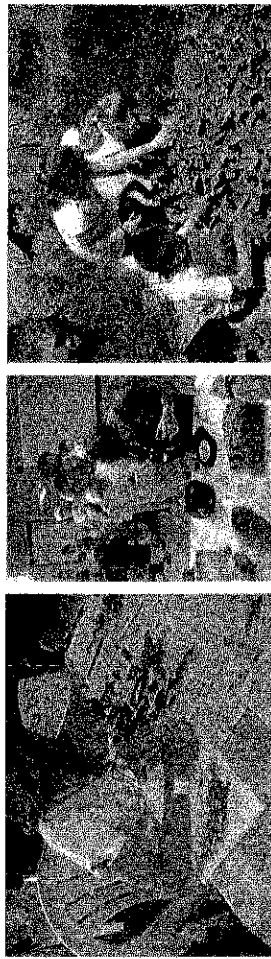
A patakpartra kísértélve, most már a gyűjtőfelszereléseiket (nagyítók, hálók, merítő edények, stb.) is magukkal viszik. A réten és a patakparton a növény és az állatvilág gazdagságát igyekezünk nekik bemutatni. Természetesen a megfigyelés és meghatározás után elengedjük majd az állatokat. A múzeumpedagógus bemutatja a csoportnak a szakszerű gyűjtés és mintatartás módjait és eszközeit. Talaj, víz, virágpor, stb. mintákat gyűjtenek több helyszínen is, a körülmények adatainak pontos rögzítésével.

A kutatómunka során megismerik a vízparti lágyzanúkat és fákat, vízinövényeket, amelyhez kapcsolódva felelevenítjük az egyszikű és kétszikű növények fogalmát és a vízparti életközösség jellemzőit.

A réten megismerik egyik állatról részletes leírást is készítenek a munkafüzetbe a következő megfigyelési szempontok szerint: élőhely, testalak, kultakaró, életmód-mozgás, táplálkozás-fogazat, egyéb szervek, légzés, érzékszervek stb., élettartam, szaporodás, fejlődés, rendszertani helye, jelentősége.

Fontos szempont, hogy rávilágítsunk az élőlény testfelépítésének és az élőhely jellemzőinek a kapcsolatára. A tápláléklánc önálló felismertetésére törekszünk, ill. annak sérülékenységére a környezetszennyezés miatt. A gyerekek saját véleményére és megoldási javaslataira is kíváncsiak vagyunk.

A begyűjtött növényi és állati részeket, talajmintákat és a patakból vett vízmintát a tanteremben szabad szemmel és mikroszkópon is megvizsgálják a gyerekek és megfigyeléseiket rögzítik a munkafüzetben.

3. foglalkozás: Kirándulás a Káptalan Évelőkertbe (1 óra)

Az erdei iskolával szomszédos utcában (Muskáti u. 25.) található a Káptalan Évelőkert, ahol az ökológiai gazdálkodás feltételrendszerének megfelelően kialakított, varázslatos hangulatú, ellenőrzött biokérszertet mutathatunk meg a gyerekeknek. Itt valóban megismerkedhetnek a természet közeli, fenntartható gazdálkodás alapjaival, a sokféle hagyományosan a magyar kertekben termesztett gyögynövényekkel és virágokkal, azok szaporításával, a növényekhez fűződő mondákkal és a névadás jellegzetességeivel.

A látogatás első részében a kert gazdája, Lechner Judit kertész-műnök, megismerteti a gyerekekkel a kertet körülvéő sövény érdekességeivel. A környéken honos sokféle cserjéből áll, alattuk nyeselek, avar gyűlik háborítatlanul, ennek szerepéről beszélget először a gyerekekkel. A sövény lakói, az ott fészkelő madarak, csigák, rovarok, sündisznók szerepéről a biológiai növényvédelemben. A sövényalkotó bokrok jellegzetességeiről, a tövisek, tuskók szerepéről, arról hogy melyik közülük a gyögynövény, és melyik szolgál terméseivel a madarak táplálására.

A Káptalan Évelőkert elnyerte a „Madárbarát kert” címet. A gyerekeket megkérdezzük arról, hogy vajon szerintük mitől lesz egy kert madárbarát. A válaszok meghallgatása után kártyákon kiosztunk néhányat, amelyeket megkérünk, hogy indokoljanak meg a gyerekek. (védt fészkelő helyek kialakítása, madárodú, madárfutó, itató kihelyezése, a végerszeres növényvédelem mellőzése, a téli madáretetés fontossága, az átvonuló madarak számára terített asztal, napraforgó, magszárba ment gyomok, évelők meghagyása télire, nyitott komposztáló, ahol hozzáférnek a konyhai zöld hulladékokhoz, stb.)

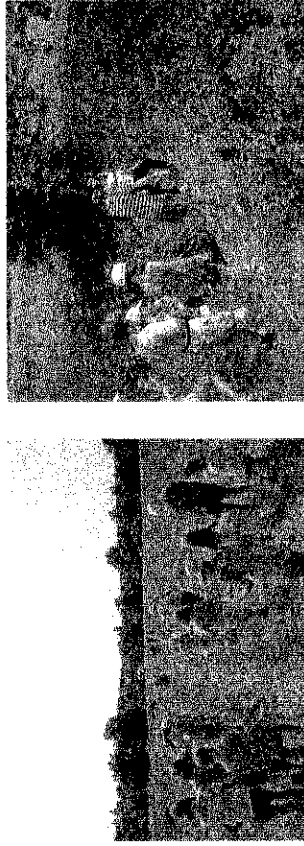
Ezután a gyerekek a kert alsó részében megfigyelik a természetes, öntözés nélküli gyep fajösszetételét, felhívjuk a figyelmüket a taposást tűró fajokra (üfűfű, cickafark, herefélék), amelyek sajátosságait összehasonlítjuk a kert előtti réti ritkábban kaszált vadvirágokkal. Itt megismerkedhetnek a rovarcsipések, kisebb sérülések kezelésére alkalmas gyögynövényekkel és a hozzájuk kapcsolódó népmesékkel (tüllapu, forrasztófi, vérfű)

Az évelőkert további részeiben újra felfedezhetik a gyerekek a konyhából ismert, jellegzetes illatú fűszernövényeket. A levelek összedörzsölése révén, megkérdezzük tőlük, hogy melyikkel izesítenék a húslevest, a fogkrémet, a ráágumit, vagy éppen a pizzát. Az illatok szerepéről beszélnek ezután, amelyeket a sokuk által már ismert természetgyógyászati kezeléseken is használnak. Végigszorgolják a hangulatra és kedélyállapotra, batorító-, élénkítő-, nyugtató hatású gyógyfűveket.

A nagy cseresznyefa árnyékába leülve a gyerekek végighallgatják a gyögynövényekhez kapcsolódó különleges mondákat és meséket (pl. Margitvirág szerelmi jóslata, Anna királynő csipkéje, Csaba királyfi gyógyító füve, a Mennydörgőtű mint villámhárító eszköz, stb.). Mindez babona, vagy tényleges tapasztalat? –kérdésre keresik közösen a választ. Hallottatok-e Ti is hasonló történeteket?

A kert felső részébe felsétálva az amerikai földrésről származó virágok színében és formájában gyögynövények a gyerekek. A virágok színe összefüggésben van a megporzó rovarok, madarak színvilágával, ezt elmélyítendő egy vidám játékot játszanak a kertben. Mindegyikük kihúzza egy szinkartát egy dobozból és meg kell keresnie azt a virágot, amelyiket láthatná, ha ő is rovar, vagy madár lenne. A gyerekek eloszlásából a virágok között sokféle következtetést levonhatunk ezután közösen. Mivel a megporzás a növény számára létkérdés, fontos hogy minden lehetséges módon felhívja magára a figyelmet, amelyiknek nagyobb az alkalmazkodó képessége az sikeresebb, életképebb. Ennek csúcspontját jelentik azok a virágok, amelyek még foglyul is ejtik a rovarokat egy időre. Merre forog a napraforgó és merre néz az izzóp virága? ezekre a kérdésekre is válaszokat kapunk.

A kert alsó részébe visszasétálva a biogazdálkodás egy fontos elemével ismerkednek meg, a komposztálással. Nagyítókkal megfigyelik az éretlen és a kész komposzt összetételét, megapintják és megszagolják. Állatokat keresnek benne, amelyek szerepéről beszélnek a komposzt aprításában, értelében. Megvitatják, hogy ez miért környezetbarát tevékenység.

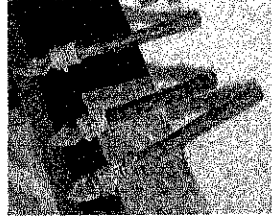
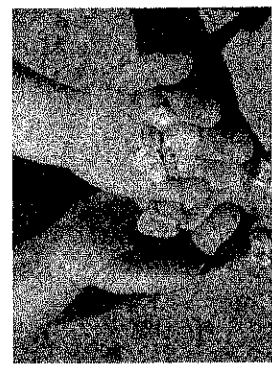
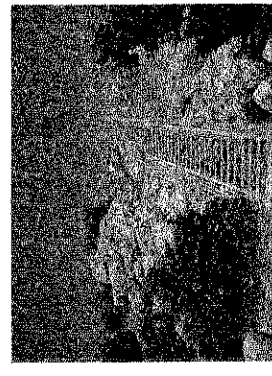
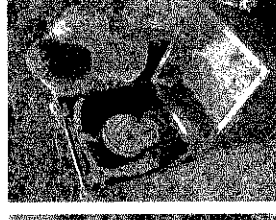

4. foglalkozás: Kirándulás a Törökugrató „Naprózsa” tanösvényére és a kőbányába, az élővilág megfigyelése, ásványgyűjtés (3 óra)

A régészeti parkból 30 perces sétára található a Törökugrató, amely jellegzetes dolomitsziklájával Budaörs jelképévé vált. A sziklagyep és a karsztbokor-erdő jellegzetes és védett élővilágával, valamint a felhagyott kőfejtő szép kalcit kristályaival érdemes a gyerekeket megismertetni. A „Naprózsa” névre keresztelt tanösvény adja a kirándulás tematikáját. Az erdei tomopálya pedig a felgyülemlett energiák levezetésére kiválóan alkalmas.

- A Törökugrató lábánál lévő akácerdőben kezdődik az erdei tomopálya, amelynek teljesítése mellett a növényzetet is megfigyeljük a gyerekekkel közösen. Az avarban és az aljnövényzetben való kutatás során számos érdekes élőlénnel találkozhatunk, amelyekről a múzeumpedagógus fotókat is mutat a gyerekeknek, hogy könnyebben megtalálják őket.
- A felfedezőjáték végén mindenkinek a megtalált növényt, vagy állat nevét, egyes szám sorrendbe állni az erdei tomopálya végállomásánál.
- A kis pihenőháznál túlve az erdő életközösségében való helyükről és szerepükről beszélgetnek, ill. az ember környezet alakító tevékenységéről, amelynek itt is számos jeleit lehet megfigyelni, hiszen ez egy telepített erdő a város peremén. A sziklacsúcs környezete már egy természetesen kialakult és védett növénytakaró lesz. A múzeumpedagógus beszél az akácfa származásáról, jellemzőiről, hasznosíthatóságáról, és a különböző erdei mesterségekről, amelyek régen itt is ismertek voltak Budaörsön és a Budai-hegységben.
- Az évszaknak megfelelő gombákra is felhívja a figyelmet a séta során a múzeumpedagógus, aki összehasonlító fotókon bemutatja az ehető és mérgező gombákat. Felhívja a figyelmet a bevizsgálás fontosságára fogyasztás előtt.
- A sziklacsúcs felé sétálva megbeszéljük a védett területeken való viselkedési szabályokat. Majd a munkafüzet segítségével megpróbáljuk megkeresni azokat a védett és ritka növényeket, amik ezen a sziklagyepen találhatóak.
- Az évszaknak megfelelő természeti állapotú lágyászú növényeket és cserjéket a munkafüzetben lerajzoljuk, majd meghatározzuk egyet-egyet. Összel nagyon sok termést és ehető finomságot is találhatunk.

- Igyezzünk a madárhangokra és a rovarvilágra is figyelni. A pannon gyík és a haragos sikló a két legértékesebb védett állat a területen, ezeket fotókon mutatjuk meg a gyerekeknek.
- A séta közben a környezetszennyezés látható nyomaira is felhívjuk a figyelmet. Összeszedjük nejlonzaccskóba és elvisszük a legközelebbi szemétkukába.
- Felérve a „Naprózsa” tanösvényre elolvassuk a feliratokat, megbeszéljük a fontos információkat, valamint megoldjuk a feladatokat és játszunk az interaktív játékokkal.
- Miután bejártuk a Törökugrató szikláját és elbeszélgettünk a név eredetéről, egy térképet rajzolunk a munkafüzetünkbe, iránytű segítségével. A múzeumpedagógus elmagyarázza a térképkészítés alapismereteit és kiosztja az iránytűket a gyerekeknek.
- Az iránytű használatának elmélyítésére egy korábban elkészített „kincses térképet” adunk a csapatoknak, amin ha helyesen eligazodnak, akkor különböző útvonalakon, de ugyanoda érnek el (égtájak, lépésszámok és tereptárgyak vannak felüntetve rajta).
- A szikláról lesétálva a 19. században felhagyott kőbányába megyünk, ahol jól megfigyelhető az erózió és az újraerdősödés folyamata. A múzeumpedagógus bemutatja a kőzetet (dolomit), kialakulását, a karsztjelenségeket, a hasznosíthatóságát és a bányászati környezetkárosító hatásait.
- Egy földtörténeti „óra” segítségével megpróbálják feleleveníteni az iskolában tanultakat és elképzelni a bánya területét akkor, amikor az itt található kőzet kialakult.
- A gyerekekkel ezután állati és növényi maradványokat, lenyomatokat keresnek a sziklafalban, amelyhez kényelmesen és biztonságosan fel lehet sétálni. Előtte fotókon természetesen megmutatja a múzeumpedagógus, hogy mit lehet találni.
- A kirándulás végén a napfényben gyönyörűen csillogó kalcitkristályokat kereshetnek a gyerekek, amelyekből ékszereket készíthetnek később. Nagyítóval megfigyelik a kristályok szerkezetét és szennyeződéseit.
- A táborba visszasétálva a tanteremben feladatokat oldanak meg a munkafüzetben és mikroszkóp alatt is megfigyelik a gyűjtött ásványokat és egyszerűbb kémiai kísérleteket végeznek velük.

5. foglalkozás: Kézműves foglalkozás (2 óra)

A kirándulás után olyan ősi kézműves technikákat ismerhetnek meg gyerekek, amelyek a történelem során mindig is nagyon fontosak voltak. Választható foglalkozások: ásvány amulett készítés a kiránduláson gyűjtött kőzetekből, kőpatinítás őskori módszerekkel, fataragás, rovásbót készítés, csontosíszolás ékszerkészítés, kavicsszobrászat vidám figurákkal, stb.

Az elkészült tárgyakat kiállítjuk a kézműves műhelyben, hogy értékelhessük különböző szempontok szerint.

8. A modul terepi foglalkozásaihoz kapcsolódó helyszínek megnevezése és rövid leírása:

Mindegyik helyszín a régészeti park területén található:

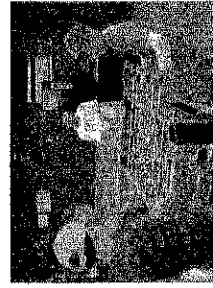
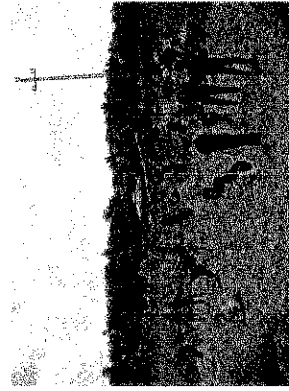
1. Tematikus növénykertek (gyümölcsös és szőlőskert)
2. Rét és patakpart a régészeti park mögött
3. Tanterem (műszerekkel és multimédiás eszközökkel felszerelt faépület)
4. Fűves sportpálya a víváshoz a kelevéztetéshez és a méta játékhhoz
5. A Káptalan Évefőkert (Muskatli u.) és a Törökugrató (Napróza tanósvény és erdei tornapálya, kőbánya)
6. Kézműves műhely (nádfűös faépület, padokkal és asztalokkal, különálló kemencével)

9. A modulok megvalósításához szükséges szakemberek felsorolása szakterületük megnevezésével:

1. Múzeumpedagógus
2. Kézműves oktató
3. Baránta oktató

10. A foglalkozás helyszíne és a szállás közti közlekedés:

Minden helyben van, mivel a jurta falu a szálláshely is egyben.

TANTERV TÁBLAZAT ERDEI ISKOLÁNAK

A modul megnevezése: Természeti ismereti kutatómunka a régészeti parkban és a Törökugrató „Naprózsza” tanösvényén (10 óra)

A foglalkozások megnevezése	A foglalkozások pedagógiai célja	Módszerek, munkaformák	Terp, vizsgálat, szemléltető és segédanyagok, szaktudalom, egyéb tárgyi eszközök megnevezése	A foglalkozásokat megnevezése	Ör- szám
1. Természeti ismeret óra a gyümölcs és szőlőskertben, az erdőben és a parkparti réten	A honfoglalás-kor gazdasági életének bemutatása, a termeszeti tevékenység bemutatása	Interaktív bemutató és előadás, egyéni, páros és csoportos munka, kereső és felfedező játékok	Honfoglalás kori mezőgazdasági és állattenyésztési eszközök, képek, gyűjtemények, munkafüzet	Műzeumpedagógus	2
2. Növénygyűjtés és állatvilág megfigyelése	A növény és állatok megismerése, gyűjtés és megfigyelés, az állatvilág megfigyelése	Előadás, egyéni, páros és csoportos munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, hirtelenségek, gyűjtemények, képek, zsebkönyvek	Műzeumpedagógus	2
3. Kirándulás a Kápolán-Evőskertbe	Egy blokk megismerése	gyakorlati bemutató és egyéni munka	Növény és szőlőkertek, a madarakat	A kert tulajdonosa	1
4. Kirándulás a Törökugrató „Naprózsza” tanösvényére és a környékére	előadás, egyéni, páros és csoportos munka, kooperatív játékok	Munkafüzet, gyűjtemények, képek, zsebkönyvek	Műzeumpedagógus	Műzeumpedagógus	3
5. Kézműves foglalkozás	Asvány amlott készítés, csontszobrászat, kávészobrászat, stb.	gyakorlati bemutató és egyéni munka	A kirándulás gyűjteményei, képek, zsebkönyvek, csontszobrászat, stb.	Kézműves oktató	2
Az előkészítő munkák kiállítása	Az előkészítő munkák kiállítása				2

Budaörs Város Önkormányzat
Polgármesteri Kabinet
2040 Budaörs, Szabadság út 134.

NYILATKOZAT

Helyi kiadványok támogatására kiírt 2014. évi pályázathoz

Pályázó neve: Régiségbúvár Egyesület

Pályázó képviselője: dr. Mester Edit

Bírósági nyilvántartási száma: TE 3217

Elérhetősége: cím: 2040 Budaörs, Jókai u. 9/b

telefon:30-376-6699

e-mail cím: mester.edit@upcmail.hu

Számlavezető pénzintézet neve: UniCredit Bank

Bankszámlaszáma:10918001-00000053-09090000

Adószám / adóazonosító jel*:18693221-1-13

Az Egyesület elnökeként nyilatkozom, hogy rendelkezünk a szükséges 300.000 Ft önrésszel a kiadvány megjelentetéséhez.

Budaörs, 2014.04.23.

dr. Mester Edit

NYILATKOZAT

a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény szerinti összeférhetetlenség, illetve érintettség fennállásáról, vagy hiányáról

A Pályázó neve: Régiségbúvár Ifjúsági és Kulturális Egyesület

Természetes személy lakcíme:

Születési helye, ideje:

Gazdasági társaság esetén székhelye: 2040 Budaörs, Jókai u. 9/b.

Cégjegyzékszám: TE 3217

Adószám: 18693221-1-13

Képviselőjének neve: Mester Edit

Egyéb szervezet esetén székhelye:

Képviselőjének neve:

Nyilvántartásba vételi okirat száma:

Nyilvántartásba vevő szerv megnevezése:

Kijelentem, hogy személyemmel, illetve a pályázóként megjelölt szervezettel szemben a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló **2007. évi CLXXXI. törvény (Knyt.)**

– **6. § (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenség**

1. nem áll fenn vagy

☐

2. fennáll az ...pont alapján

– **8. § (1) bekezdése szerinti érintettség**

1. nem áll fenn vagy

☐

2. fennáll az ...pont alapján

Az összeférhetetlenség vagy az érintettség alapjául szolgáló körülmény leírása:

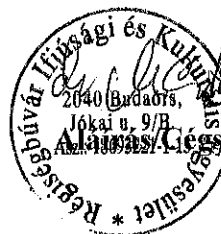
.....
.....
.....

Kijelentem, hogy az összeférhetetlenség megszüntetésére az alábbiak szerint intézkedtem:

.....
.....
.....

Kijelentem, hogy az érintettség közzétételét külön űrlap csatolásával kezdeményeztem.

Kelt: 2014.04.17.

Aláírás/Gégszerű aláírás